

Іванківщина —

колишній древлянський край і адміністративний центр Чорнобильської зони

26 квітня 1986 р. Іванківський район Київської області став всесвітньо відомим як найближчий адміністративний центр містечка Чорнобиль, яке зазнало найстрашнішої техногенної катастрофи за всю історію людства – вибухнув 4-й реакторний блок Чорнобильської атомної електростанції. Внаслідок вибуху та руйнування реактора в навколишнє середовище було викинуто величезну кількість радіонуклідів, що призвело до забруднення 53,4 тис. кв. км території України.

Масове примусове відселення корінного населення з місця події (з 30-кілометрової зони), будівництво об'єкту "Укриття", яке отримало сумну назву "Саркофаг" як символ багаторічного захоронення, – такі невтішні віхи цієї трагедії. Життя розділилося на дві частини – до і після неї. Мертві поселення, згорілий ліс, радіаційно забруднене довкілля, час від часу смертоносне "дихання" реактивних відходів з під "Саркофагу" ще не один рік будуть впливати на життя населення регіону. Моніторингові дослідження свідчать про накопичення радіонуклідів у деревині, грибах, ягодах, лікарських рослинах, м'ясі, кормах.

За кілька днів після Чорнобильської катастрофи з міст Прип'яті та Чорнобиля, а також з 74 сіл було евакуйовано понад 90 тис. мешканців. Відселені території були названі зонами відчуження і безумовного відселення. Вони віднесені до радіоактивно небезпечних і на сьогоднішній день перебувають під юрисдикцією Адміністрації зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення. Сучасна зона відчуження займає площу 2,6 тис. кв. км. У 2293 населених пунктах цієї зони мешкало понад 2,3 млн осіб. Усього ж від наслідків катастрофи постраждало понад 3 млн громадян України. За всі роки від часу катастрофи площа зони відчуження збільшилась за рахунок приєднання до неї території зони безумовного (обов'язкового) відселення (місцеві жителі повністю відселені). На сьогодні її площа становить понад 2600 кв. км.

Варто зазначити, що в Україні спостерігається тенденція до зростання кількості осіб, віднесених до 1 категорії, тобто інвалідів, захворювання яких пов'язується з Чорнобильською катастрофою. Якщо в 1991 р. їх було близько 2 тис. осіб, то на сьогодні – вже 87 тис., відповідно зростають бюджетні видатки на забезпечення їхніх пільг. Так, витрати на лікування одного інваліда, захворювання якого пов'язується з аварією на ЧАЕС, в середньому становлять понад 8000 грн на рік, тоді як на інваліда загального захворювання – 500-600 грн, це потребує від держави чималих коштів.

...Пройшло 18 років з того часу, як пробили дзвони Чорнобиля, але відгомін тих подій до цього часу не вихає у людських долях, у їхніх душах. Про те, як вирішуються питання соціального та пенсійного забезпечення громадян Чорнобильської зони, наш оглядач Олексій Тамразов довідався у Володимира Михайловича Мухіна – начальника управління Пенсійного фонду України в Іванківському районі Київської області.

– Володимире Михайловичу, чи не могли б Ви спочатку розповісти про Чорнобильський край, про його історію, про те, як працює Іванківське управління Пенсійного фонду України?

– Іванківщина – колишній древлянський край. З давніх-давен місцевим жителям доводилось господарювати на бідних піщаних землях.

Нині з півночі район затиснутий 30-кілометровою зоною Чорнобильської атомної електростанції, на південь – пристолічний Вишгородський район і сам красень-Київ. Зі сходу підпирає Київське водосховище, із заходу примикають залишки Поліського району.

Іванків має свої сторінки минулого... У південно-східному краю селища, де тепер міський парк над Тетеревом, було давньоруське городище X-XIII століть. Воно стояло на межі земель двох великих слов'янських племен: полян, які селились південніше Тетерева, і древлян, котрі займали землі від Тетерева до Прип'яті.

Довго селище переходило від одного власника до іншого, доки не став у 1759 р. господарем маєтку Іван Проскура. Маєток названо Місце Іванове, а пізніше – просто Іванків.

На початку XIX століття в ньому проживали 1300 чоловік. У містечку влаштувалися ярмарки, на яких торгували лісом, бондарними виробами, смолою, дьогтем, льоном, худобою, рибою тощо. У 1866 році Іванків став волосним центром. У кінці 1897 р. відкрито телеграф.

На початку XIX століття між Терехами й Дитятками була збудована паперова фабрика, 2 шкіряних, 2 цегельних заводи, 4 кузні та 5 млинів.

У 1897 році був проведений перший загальний перепис населення Російської Імперії. Населення Іванкова складало 3138 осіб.

З 1923 року Іванків став районним центром. У

1936 році на базі лісів Іванківського ліспромгоспу був створений Іванківський держлісгосп, а з 1954р. – став до ладу деревообробний завод.

Після побудови Чорнобильської атомної електростанції район став одним із перших постачальників дешевої електроенергії в СРСР.

Іванківський районний відділ Пенсійного фонду України був створений у 1991 році. Основним завданням працівників Фонду на той час був облік платників збору до Пенсійного фонду, збір та контроль за своєчасним і повним надходженням внесків до бюджету Фонду від підприємств, установ, організацій, а також фінансування виплат пенсій пенсіонерам та одержувачам допомоги. З 15 січня 2001 року районний відділ було реорганізовано в управління, в той же час від управління праці та соціального захисту населення до нього перейшли функції з призначення та виплати пенсій.

В управлінні Пенсійного фонду України в Іванківському районі на облік взято 1288 платників збору, в тому числі юридичних осіб – 249, фізичних – 113, з них за спрощеною системою оподаткування працюють 724 платники.

Щоденно ми отримуємо власних надходжень в середньому 65 тис. грн.

Основні надходження (майже 65%) ми отримуємо від платників, які знаходяться в 30-кілометровій зоні відчуження.

На обліку в нашому управлінні станом на 31.12.03 знаходилось 18598 пенсіонерів, із них 3261 проживає в Поліському районі, 495 пенсіонерів є учасниками бойових дій, 492 учасника війни, 861 солдатська вдова, 424 особи одержують соціальні пенсії.

З початку 2003 року призначено більше 400 пенсій, зроблено понад 1,7 тис. перерахунків пенсій. Середній розмір пенсії в районі становить 168 грн.

Продовжується робота із залучення пенсіонерів до отримання пенсій через поточні рахунки в установах банків, тільки в минулому році їх відкрили близько 1900 пенсіонерів. Найбільше отримують пенсії в банку "Аваль" (80%).

Надходження коштів до бюджету управління Пенсійного фонду України в Іванківському районі, млн грн

	2000 рік	2001 рік	2002 рік	2003 рік
Надходження коштів, всього	28,35	34,83	32,43	34,22
Надходження власних коштів	17,57	19,42	18,89	23,08
Потреба на виплату пенсій	24,79	26,58	32,15	33,21
% до власних надходжень	70,9	73,1	59,0	69,5

– Як Ви формуєте склад та підвищуєте кваліфікацію своїх кадрів?

Ми розуміємо, яку вагому роль у цьому процесі

реформування відіграють кваліфіковані фахівці, тому особливу увагу надаємо підвищенню кваліфікації кадрів.

На вакантні місця кандидати, як правило, з висою освітою, призначаються за результатами конкурсу після здачі іспиту.

Колектив управління Пенсійного фонду України в Іванківському районі – висококваліфікований, злагоджений і працьовитий. У нас кожний спеціаліст – на своєму місці. Заступники начальника – начальники відділів Світлана Сергіївна Єгорова, Валентина Володимирівна Фещенко, Зоя Василівна Пластиніна – не тільки керівники підрозділів, але й найперші помічники, порадики і для наших спеціалістів, і для мене. Ми разом плануємо свою роботу, працюємо з платниками податків, з пенсіонерами, шукаємо і знаходимо вихід із непростих життєвих ситуацій, а їх в нашому регіоні – безліч.

– Чи є в Іванківському управлінні злісні боржники Пенсійного фонду?

Звісно, як і всюди. Так, основними боржниками, які не сплачують збір до Фонду, на сьогодні є ВАТ «Іванківська райсільгоспхімія» – 18,0 тис. грн, ДБПК «Атом-спецбуд» (перебуває в стадії ліквідації) – 60,0 тис. грн, Млачівський цегельний завод (оголошено банкрутом) – 17,3 тис. грн. До 17 боржників виставлено претензій на суму 423,3 тис. грн. Проте досі надійшло по претензіях лише 12,5 тис. грн. За несвоєчасну сплату збору та за порушення законодавства на 38 посадових осіб накладено адміністративні штрафи на суму 5,5 тис. грн та застосовано 33 штрафних санкції до підприємств, установ, організацій на суму 3,2 тис. грн.

Спеціалістами відділу у 2003 році проведено 142 планові й позапланові перевірки, внаслідок яких нараховано 2,8 тис. грн.

– Володимире Михайловичу, нам відомо, що Ви переймаєтесь також проблемами так званих "самоселів". Адже деякі сім'ї повертаються до своїх покинутих хатин і, незважаючи на заборону, на майже повну відірваність від зовнішнього світу (чим іноді вдоволені), на близькість реактору, на невлаштованість побуту – обзаводяться худобою й живуть своїм непомітним буденним життям.

Таких самоселів зареєстровано в зоні понад 600 чоловік. Адміністрація Чорнобильської зони не випускає таких людей з поля свого зору. Раз на тиждень висилається автолавка, щомісячно виділяється автобус для поїздки в райцентр, хворим надається медична допомога. На виконання Закону України "Про звернення громадян" голова Іванківської райдержадміністрації Ю.Ф. Мосієнко видав розпорядження «Про заходи щодо поліпшення роботи зі зверненнями громадян».

Не залишається осторонь від проблем самоселів і Пенсійний фонд, адже більшість із них – люди похилого віку, пенсіонери, для яких Іванківське управління Пенсійного фонду України організовує виїзні громадські приймальні, індивідуальні бесіди.

З сім'ями таких самоселів я зустрічався біля їх помешкання. Їхні долі дуже схожі. Вони були колись примусово відселені, але потім на нових місцях вони не отримали того рівня побуту, якого очікували. Тому вимушені були без дозволу влади заселити свої старі помешкання у Чорнобильській зоні. Багатьом із них Пенсійний фонд допоміг, перерахувавши пенсію відповідно до нових обставин.

...На початку 2000 р. на окружній дорозі біля автостанції "Іванків" з'явився надзвичайний предмет – скульптура у вигляді велетенського бетонного яйця, яке привіз та подарував нашому селищу німецький зодчий Армін Кольблі. З часу виготовлення скульптури (1991) вона лежала в Берліні, згодом перевезли в Будапешт, а нині стоїть в Іванкові як символ життя і родючості землі, що має обов'язково відродитися після важкої "чорнобильської хвороби".

У скульптурі замуrowані листи, адресовані людям майбутнього. Чи повірять вони в те, що пережило наше покоління Чорнобильців?

